

2026 Bachten Beukenbos, Brugge: Programma van maatregelen

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Jari Hinsch Mikkelsen en Frederik Roelens
Uitvoerder: Raakvlak
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

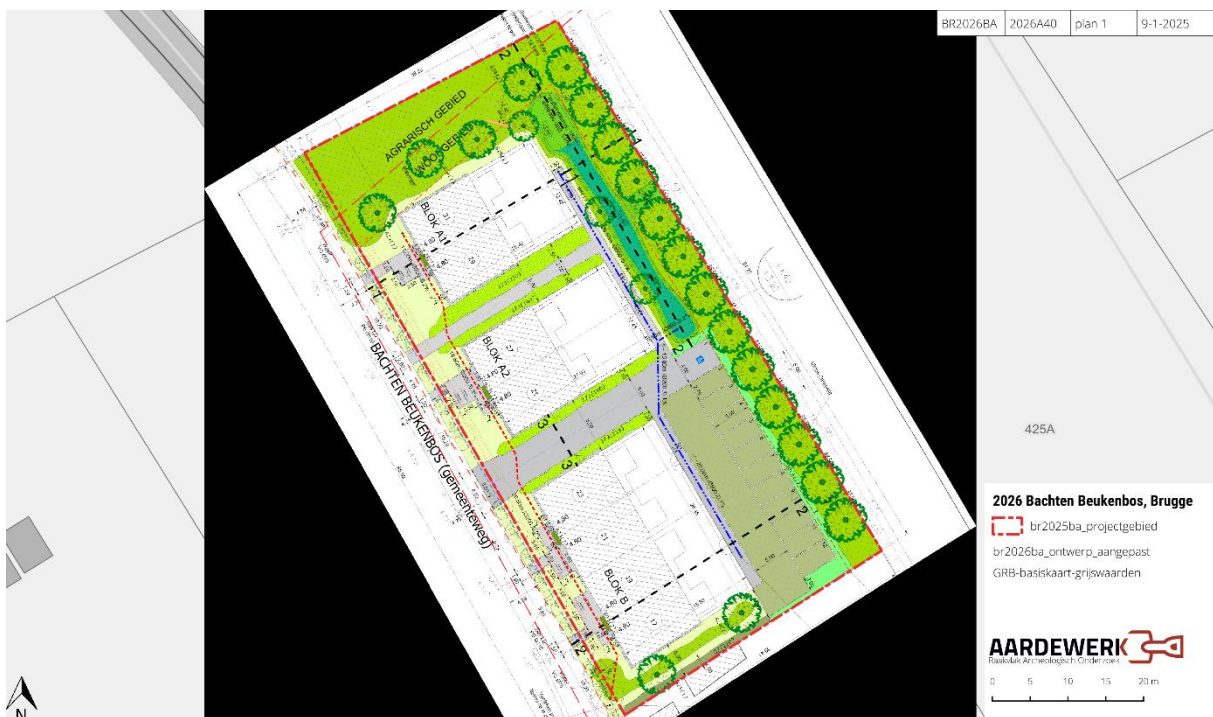
© Raakvlak, januari 2026

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak Archeologisch Onderzoek.

2026 Bachten Beukenbos, Brugge: Programma van Maatregelen

De bouwheer plant de realisatie van een verkaveling langs Bachten Beukenbos in Brugge. Het gaat om de bouw van acht woningen met tuin, de aanleg van parkeerplaatsen, de aanleg van riolering, het graven van een wadi en groenaanleg.

De oppervlakte van de percelen ter hoogte van het projectgebied bedraagt 3241,50 m². De zone waar bodemingrepen gepland zijn, is ongeveer even groot. Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de bouwheer samen met Aardewerk (Raakvlak). Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Deze onderzoeken resulteren in een archeologienota.

Figuur 1: Het ontwerpplan ten opzichte van de GRB-basiskaart (agiv)

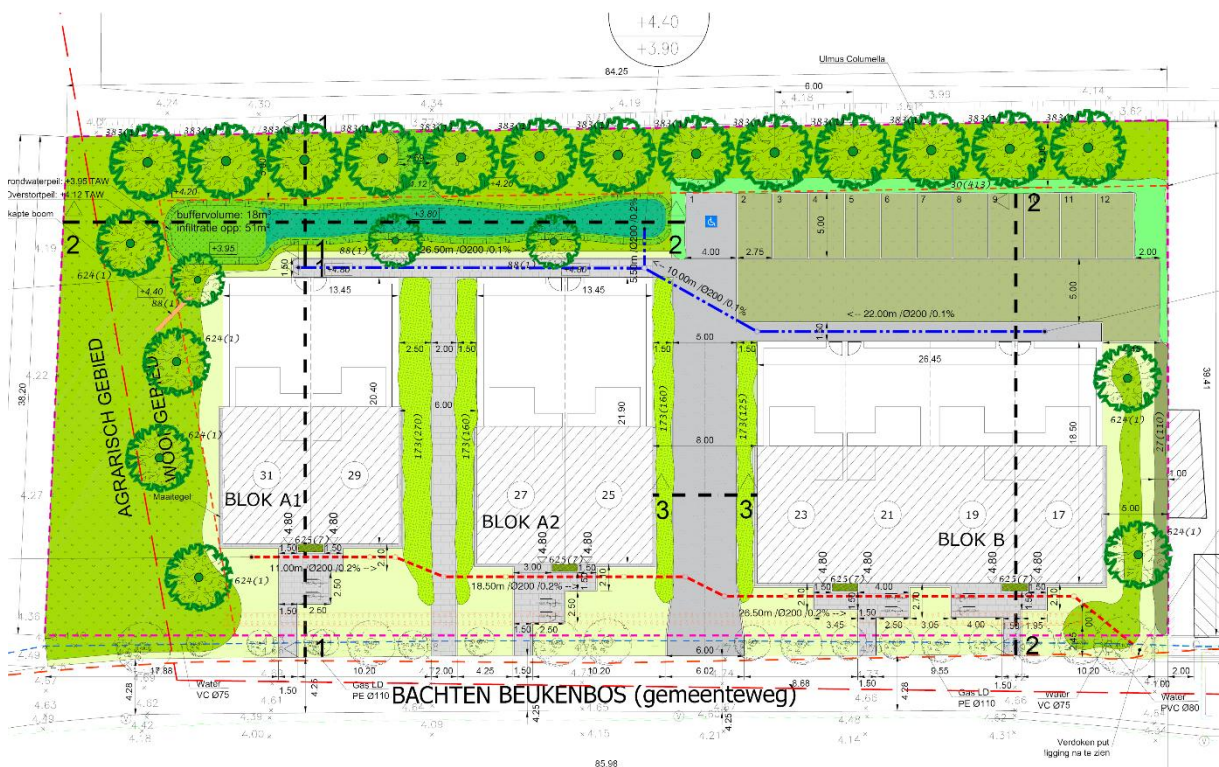
Het onderzoeksterrein ligt tussen Bachten Beukenbos, de Aardenburgseweg, de Spijkersdreef en de Moerkerkse Steenweg in Sint-Kruis, deelgemeente van Brugge. Het perceel is groter dan 3.000 m² en de effectieve ingreep in de bodem is groter dan 1.000 m², waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Volgens het gewestplan ligt het projectgebied in 'woongebieden' (0100). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem voorgesteld.

In 2018 zijn een bureau- en een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd en aansluitend is op basis daarvan een archeologienota ingediend (Verwerft, 2018). In 2024 zijn de plannen voor het

project sterk gewijzigd. In 2025 is een archeologienota opgesteld, gebaseerd op de nieuwe ontwerpplannen en in 2018 verzamelde gegevens (Verwerft, 2025). In 2026 zijn de plannen opnieuw aangepast. Deze archeologienota is gebaseerd op de voorgaande onderzoeken.

Figuur 2: Samenvatting van de geplande bodemingrepen ten opzichte van de grb-basiskaart (agiv)

Figuur 3: Het ontwerpplan (bouwheer)

Administratieve gegevens

Titel: 2026 Bachten Beukenbos, Brugge: Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureau- en landschappelijk bodemonderzoek)

Uitvoerder: Raakvlak

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Kleine Pathoekeweg 44, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Bachten Beukenbos, 8310 Brugge

Bounding box: 73227.415611745978822 212644.76795941079035401, 73185.04512810245796572

212719.08348019511322491, 73218.39339084425591864 212736.57356126743252389, 73261.37713604676537216

212666.48504105920437723, 73227.415611745978822 212644.76795941079035401

Naam site: Bachten Beukenbos, Brugge; afkorting: BR2026BA

Kadaster: Brugge, afdeling 18/ Sint-Kruis, afdeling 1, sectie B, perceelnummer 421a

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek

Periode: januari 2026

Archeologische verwachting: geen archeologische verwachting

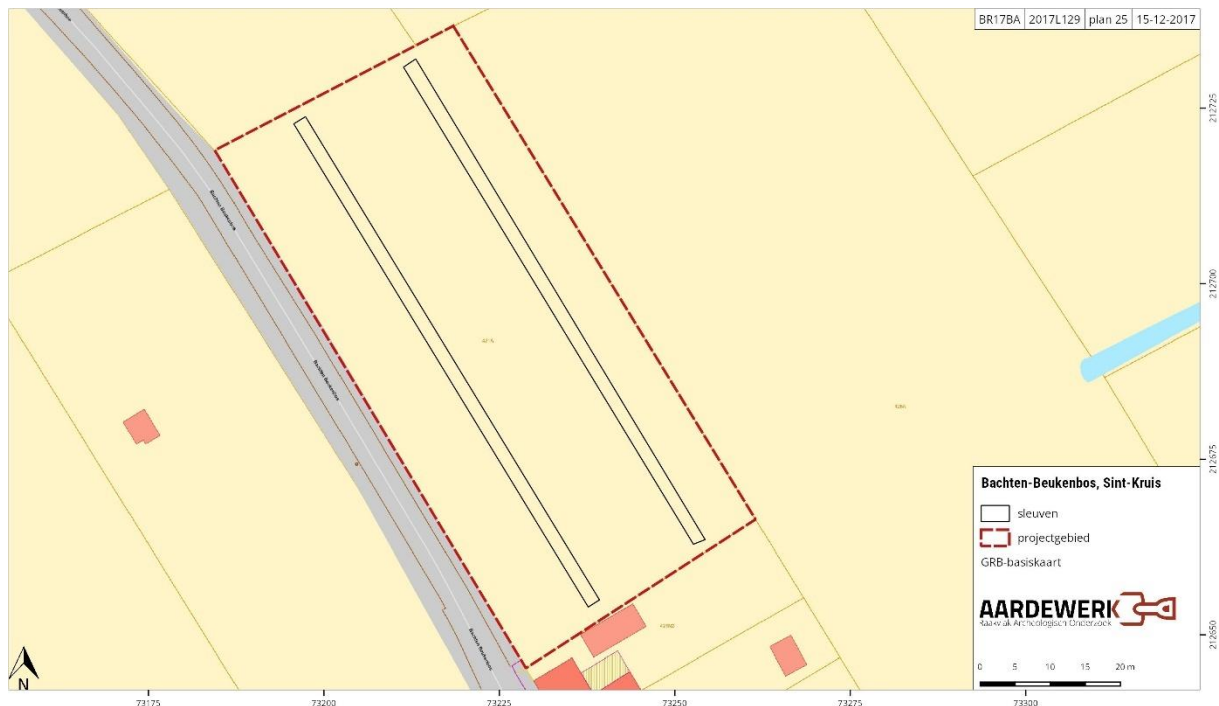
Aanleiding van het onderzoek: nieuwbouw

Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Op basis van het historisch onderzoek en de archeologische voorkennis bestaat een kans op begraven archeologisch erfgoed. In de Romeinse periode kent het projectgebied een gunstige ligging langs de weg tussen Oudenburg en Aardenburg en bovenop de zandrug. Tussen de middeleeuwen en nu bestaat het terrein uit akker en weide. Op geen enkele historische kaart staat bewoning afgebeeld binnen het projectgebied. Historische verstoringen zijn niet gekend.

Volgens het landschappelijk bodemonderzoek is de bodem goed bewaard. De boringen schetsen een relatief uniform beeld van het bodemprofiel. Alle boringen onthullen een bodemprofiel met een gevlekte B-horizont. Boring 3 geldt als typeboring. In boring 1 is een 26 cm dikke, zandige ploeglaag (Ap-horizont) aanwezig. Onmiddellijk daaronder bevindt zich een 24 cm dikke B-horizont. Deze laag bestaat uit grijs zand. Het moedermateriaal bestaat uit lichtbruin zand (5% silt) met veel oxidoreductie.

Op basis van het bureauonderzoek en de boringen is voldoende informatie verzameld, om een vervolgtraject uit te stippelen. De informatie wijst op de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten binnen het projectgebied. De kans op sporen uit de Romeinse periode is bestaande. Proefsleuven aangelegd op de top van de onverstoorde bodem in combinatie met kijkvensters zijn de beste methode om de aanwezigheid en omvang van deze sporen in te schatten.

Figuur 4: Het sleuvenplan ten opzichte van de grb-basiskaart (AGIV)

Onderzoeksstrategie, - methode en –technieken

Op basis van het bureauonderzoek en de boringen is voldoende informatie verzameld, om een vervolgtraject uit te stippelen. De informatie wijst op de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten binnen het projectgebied. De kans op sporen uit de Romeinse periode is reëel. Proefsleuven (zie Code Goede Parktijk hoofdstuk 8.6) aangelegd op de top van de onverstoorde bodem in combinatie met kijkvensters zijn de beste methode om de aanwezigheid en omvang van deze sporen in te schatten. Concreet betekent dit de aanleg van twee proefsleuven met een totale lengte van 160 m. De proefsleuven worden aangelegd met een tussenafstand van 13 m en liggen op de toekomstige locatie van de verkaveling. De sleuven worden aangelegd tot op de top van de onverstoorde bodem tussen 20 en 50 cm diep, met een kraanbak van 2 m breed.

Het terrein is in gebruik als weide waardoor een veldprospectie onmogelijk is. Er wordt weinig bodemvariatie verwacht en er zijn geen aanwijzingen voor begraven bebouwing, waardoor een prospectie met geofysische bodemsensoren hier niet aan de orde is. Vervolgonderzoek met andere onderzoeksmethodes biedt geen kans op kennisvermeerdering en is dus niet wenselijk.

Onderzoeksvragen

Het onderzoeksdoel voor het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem is het bepalen van de aanwezigheid en de bewaring van archeologische vindplaatsen. Op basis van het vooronderzoek zijn geen verstoringen gekend. Het bureauonderzoek wijst op een reële kans op sporen uit de Romeinse periode.

Het doel van het archeologisch onderzoek is een antwoord te bieden op volgende vragen:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

- Zijn er tekenen van erosie? In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Waardoor kan het eventueel ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen? Zijn de sporen te linken aan de nabijheid van de Romeinse weg tussen Oudenburg en aardenburg? Zijn de sporen te linken aan de positie bovenop de zandrug?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Voor beschreven onderzoek worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal moeten worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Competenties van uitvoerders

Een team van twee archeologen is voldoende om de onderzoeken uit te voeren. Hierbij dient de veldwerkleider over aantoonbare ervaring te beschikken inzake archeologisch onderzoek in de zandstreek (minimum 5 door het Agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurde rapportages). Binnen het team moet ook ervaring aanwezig zijn inzake archeologisch onderzoek naar de Romeinse periode (minimum 3 door het Agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurde rapportages). Voor de overige personeelsvereisten verwijzen we naar de bepalingen hieromtrent in de Code van Goede Praktijk.

Het team moet bijgestaan worden door een metaaldetectorist of deze competentie moet binnen het team aanwezig zijn.

Bewaring en deponering

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch vooronderzoek conform de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van het onderzoek worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar, het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

Voorstel bewaarplaats archeologisch ensemble:

Onroerenderfgoeddepot Brugge en Ommeland

Kleine Pathoekeweg 44

8000 Brugge

Criteria waaruit blijkt dat het onderzoeksdoel succesvol bereikt is

Wanneer alle onderzoeksvragen beantwoord zijn en:

- o het terrein na aanleg van alle proefsleuven en putten archeologievrij kan verklaard worden
- o het terrein of een gedeelte daarvan weerhouden voor een opgraving

Risicofactoren onderzoek

Alle archeologisch veldonderzoek moet worden uitgevoerd in goede omstandigheden. Dit betekent:

- dat alle medewerkers in het veld de vereiste PBM's dragen en de vereiste veiligheidsopleidingen gevolgd hebben,
- dat de werf is ingericht conform de vigerende arbeidswetgeving, wat onder ander inhoud dat er voorzien is in voldoende signalisatie en eventuele omheiningen, conform de vigerende wetgeving

- en dat de uitvoerder van de graafwerken een duidelijk zicht heeft op eventueel aanwezige leidingen.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.